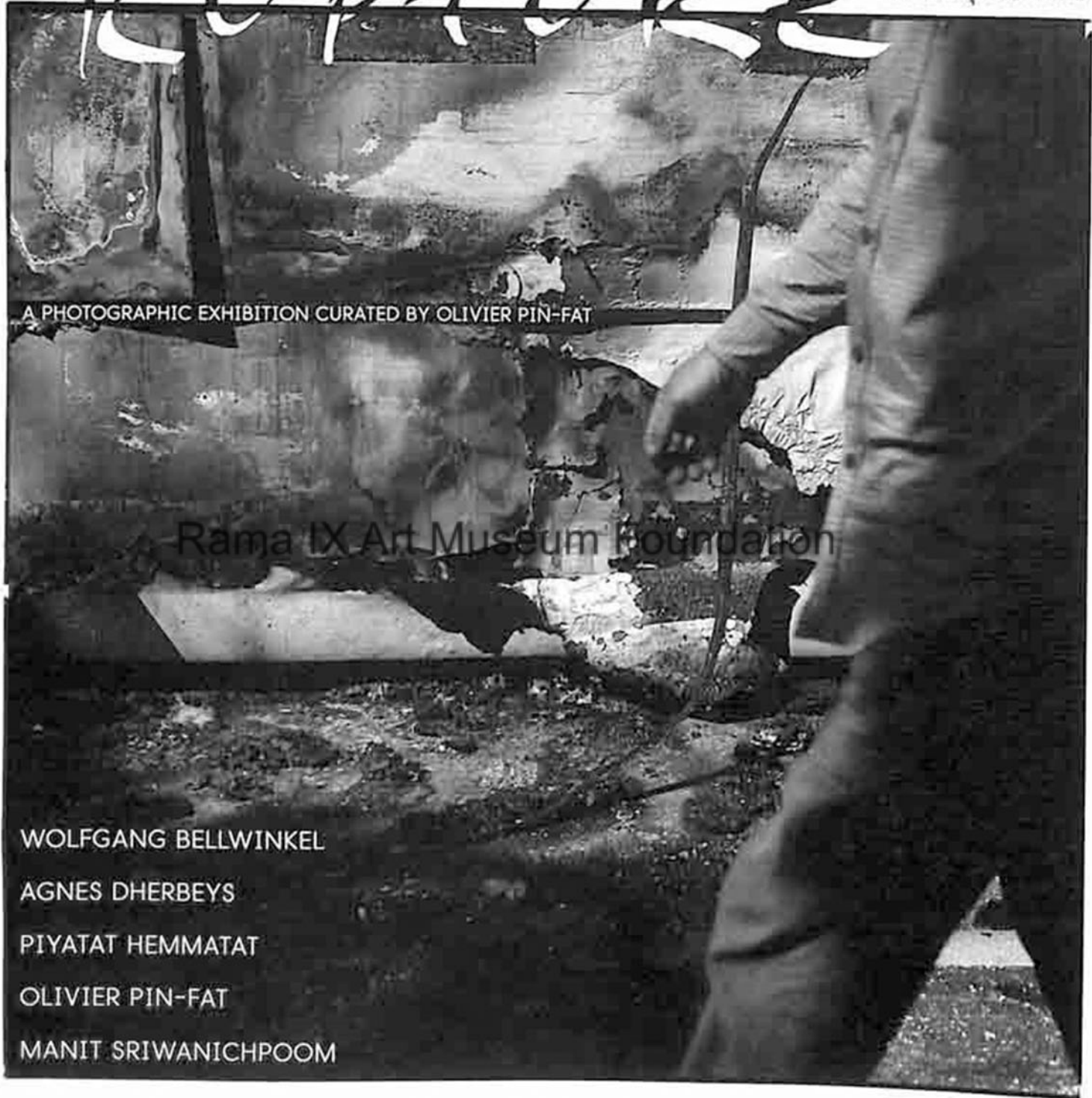

RUPTURE

'หมายเหตุ ๐๕/๒๕๕๓'

A PHOTOGRAPHIC EXHIBITION CURATED BY OLIVIER PIN-FAT

Rama IX Art Museum Foundation

WOLFGANG BELLWINKEL

AGNES DHERBEYS

PIYATAT HEMMATAT

OLIVIER PIN-FAT

MANIT SRIWANICHPOOM

The Photographers:

- Wolfgang Bellwinkel

— 18 Prints (225 CMs x 160 CMs)

- Agnes Dherbeys

— 31 Prints (85 CMs x 60 CMs)

- Piyatat Hemmatat

— 08 Prints (225 CMs x 160 CMs)

- Mani Sriwanichpoom

— 16 prints

(160 Cms x 160 CMs and 225 CMs x 160 CMs)

- Olivier Pin-Fat

— 31 Prints (85 CMs x 60 CMs)

Rama IX Art Museum Foundation

Cover photograph by Mani Sriwanichpoom

Back cover photograph by Piyatat Hemmatat

Rama IX Art Museum Foundation

We wish to express our gratitude to the Konrad Adenauer Stiftung for their kind and generous support in making this catalogue a reality. With special thanks to Dr. Canan Atilgan.

Our sincerest thanks and gratitude to all of our sponsors, without whose generous and unwavering support of our entire project, none of this would be possible. With special thanks to Elke Tiedt, Stephane Negrin, Pierre Laburthe, Han Nefkens, Dr. Disapol Chansiri, Suvi Seppalainen, and Mark Bloom.

Embassy
of the Federal Republic of Germany
Bangkok

Alliance Française Bangkok
สมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ

Rama IX Art Museum Foundation

Our special thanks and appreciation also to Dr. Seksan Prasertkul, Vieng Vatchira (editor of Kor Kon Magazine), Pichaya Suphavanij, Kamthorn Paowattanasuk, Ing K, Dr. Brian Curtin, Dr. Takerng Pattanopas, Onjira Kolokul, Steven Pettifor, Radi Somboon, & Somchart Sudhamachan.

WOLFGANG BELLWINKEL

AGNES DHERBEYS

PIYATAT HEMMATAT

OLIVIER PIN-FAT

MANIT SRIWANICHPOOM

A PHOTOGRAPHIC EXHIBITION CURATED BY OLIVIER PIN-FAT

'หมายเหตุ ๐๕/๒๕๕๓'

RUPTURE

Rama IX Art Museum Foundation

วูล์ฟกัง เบลล์วินเคิล

อันเนส เคอร์เบย์ส

ปิยทัต เหมทัต

ออลิวีเยร์ ฌ็อน-แป็ท

มานิต ศรีวานิชภูมิ

จัดสรรผลงานโดย ออลิวีเยร์ ฌ็อน-แป็ท

'RUPTURE'

Olivier Pin-Fat, Curator

I've been living in my adopted city of Bangkok for 17 years now. During Thailand's recent political 'rupture', I found myself getting increasingly frustrated by the mainstream media's portrayal of the protests.

Aside, of course, from the actual 'rupture' itself.

I felt very strongly that the complexity of what was occurring, and why, was – photographically speaking – being over simplified and flattened into a 'mono-syllabic' aesthetic of iconic stereotypes. The mainstream media in particular was (and is) guilty of perpetuating and disseminating these almost Biblical archetypes.

I explored 'aftermath' emotively, but almost 'forensically'. The images were taken during the course of one day only, Friday 21st May. I felt many photojournalists who covered events for the media unwittingly utilized a more biased, romanticized and sometimes clichéd visual language. Images that were quickly understood yet took a subtle pro-Red Shirt position. A brief example of this is the countless images we've seen of soldiers in gas masks and black riot armour (usually 'beautifully composed' in monochrome) contrasted with red shirt protesters fighting with slings behind their burning tyre barricades. One side is 'masked', therefore dehumanized, almost demonized in its metamorphosis into an iconic robotic 'Darth Vader-esque' oppressor, the other is a brave and vulnerable 'victim' (in color, usually) – like paintings of communards – embroiled in a 'David and Goliath' war. The reality was and is far more complex. Many of the media images I was seeing became so alienating and distancing, that by employing this archetypal and repetitive visual vernacular, I felt as if I was listening to a messenger shouting urgently from another planet. Not to me, or anyone else in particular, but to themselves (and to an interpretation & consensus as to what constitutes a 'worthwhile' image). I felt I was being bombarded by these other-worldly 'projections', these messages from outer space, like templates, being stenciled onto reality – its subtext was beginning to make me feel claustrophobic.

With my work I am trying to reach other resonances and go beyond a simplified & highly polarized political 'debate', narrative and context. I am trying to be human. Firstly, the mainstream media's output acted as an invisible context, a 'narrative' or backdrop that has sunk like a stone into the collective consciousness. A context we're all universally aware of now. So as a photographer, I didn't need to address this. It had already been done for me. Secondly, I explored 'aftermath' emotively, but almost 'forensically'. What I saw in one day struck me as a national calamity, a bloody disaster that left at least 90 people dead -- mostly civilians -- and nearly 1,900 injured. Bangkok had become a deserted, smoldering and charred corpse of a city. It felt, looked, stank and sounded like 'the end of the world'.

With this work I've taken a deliberately neutral, a-political yet highly subjective and emotive, aesthetic stance. I see the images as personalized documents of a national 'reality' or 'norm' being tragically torn to shreds. A subjective cartography of societal anomie. Reality in a state of 'rupture.'

If there was audio to my work, it would be the simple hiss of a broken water pipe, the maddening buzz of flies swarmed around stains and abandoned sacks of food, breeze rustled plastic shreds from melted and burnt bus stops, and alarms, near and distant, from gutted and burnt shops. Simply put, this series of photographs is what I saw (and how I felt) on that day. It maps out a walk I took in the abandoned and silent streets of Bangkok on May 21st, 2010.

I felt compelled to photograph, compelled because this is my adopted 'home.' Compelled because, not to, would have been alien to me. We're all political in some way or another, it's human nature to be whether we're conscious of it or not. We're social, and through implication, anti-social animals. We interact and are an intrinsic part of our environment. And our environment, our landscape, our outlook, is shaped politically. And that landscape, in this case 'city-scape', became a broken and blistered vision of not only what had happened, what lurks beneath the surface, but what could easily rupture again.

When the military began its bloody crackdown where hundreds of 'red shirts' were brutally shot & killed on the streets by snipers, I followed events with an urgent sense of alarm and shock. My worldview had schizophrenically diminished into what I was seeing and reading on the internet, and what I could 'actually' see from the roof of my apartment block.

On May 19th, as my computer screen informed me of the latest death toll, I walked onto my balcony and saw two apocalyptically black columns of smoke gracefully and silently drifting east on the city's horizon. I realized my 'home town' was literally (& not just metaphorically this time) on fire. The smoke wasn't coming from the barricades of burning tyres, it was bellowing out of city's heart itself.

With 'Rupture' I've brought together another 4 visions that I consider to be unique, distinctive and visionary, not only in their original and incisive visions into (and around) these events, but also because they hit an alternative nuance or resonance - more memorable, more immediate, more pensive, more disturbing, more accessible, more probing and far reaching - that we're not accustomed to seeing.

Wolfgang Bellwinkel continues his ongoing series on 'the metropolis', a city in flux, a cacophony of scrambled visual over load - all expressed beneath the advertising tag-line - that delves into the very heart of rapid change, rapid decay and human isolation amidst both these bewildering dreams and sobering nightmares. In this sense he provides a powerful and multi-layered 'context' that goes beyond historical documentation. Whilst viewing his 18 enormous prints, we find ourselves literally getting lost in detail, everything is sharp, every minute element as important as the other. When we pull away to try and make sense of this 'context', we realize the images are rupturing, if not literally burning, the metropolis he has depicted is certainly smoldering. It's an apocalyptic vision that gives no precedence to one thing over another. All is important.

Agnes Dherbeys, who has been photographing the ongoing political crisis in Thailand since 2006, shows not only her commitment and sense of responsibility to 'the story' (in an historical, socio-political and journalistic sense), but through this series, expresses an agonizing sense of immediacy, bloody rawness and an overwhelming sense of urgency. Her images are not only historical documents of great importance, but when viewing her installation, we also find ourselves claustrophobically and maddeningly entangled in the violent and bleeding chaos of this 'story line', and what we find is there is no escape from it.

Piyatit Hemmatat takes a visual step to the side and focuses intensely on an aspect of the crisis, a potent and resonant metaphor — his own. By photographing in stark black and white, he pictures solely bullet-busted logos. Gucci, Prada, Dior, Celine, and so on — these opulent fonts of consumerism — these logos of almost unreachable and impossibly distant and other-worldly material aspirations (to most in Thailand, and beyond). In his images these dreams of rabid consumption and material luxury have been cracked, bullet hole ridden, shattered into shards. Globalization as a reality and force, has been smashed by 'internal affairs'. It's a powerful and direct message that seems to emphasise how broken things really are a millimeter beneath the surface.

Manit Sriwanichpoom, famed for his 'pink man' series, with typical sardonic humour expresses with two formats (small and square) a monochromatic 'killing joke'. Manit takes not one step back, but two. He turns his focus on crowds of Bangkok residents, photographing the still smoking wreckage of Central World, one of Bangkok's largest shopping centers that was burnt down in the wake of the Red Shirts violent dispersal. People in his images are standing, disconnected from one another, isolated within their own spaces, in over exposed sunlight. Standing in this atomic light as if in a trance state, they all hold cameras, or mobile telephones, taking snap shots of the destroyed shopping center. They appear as if they're watching and witnessing the landing of a U.F.O. It is a potent triple-take on the crisis which is simultaneously very much a part of his ongoing work about Consumerism's vaporous dreams. A sense of shock and numbness, exposure and vulnerability seems to emanate from these crowds of onlookers. The images are not without compassion. Interspersed with these people, are sculptural still-lives of the year before, photographic details from a burnt bus, that could have been photographed in May 2010.

Installed together, the works by these two Thai artists, one German, one French and one Sino-British creates a cohesive but deeply troubled and troubling smashed visual stream of consciousness that looks beyond media bias & directly into the 'dark heart of the matter'.

Bangkok. October, 2010.

'หมายเหตุ ๐๕/๒๕๕๓'

ออลิวิเอร์ มิน-แพ็ท เขียน

เกกิง พัฒโนภาษ แปล

ผมอาศัยกรุงเทพเป็นบ้านมานานเนื่องถึง 17 ปี. ในระหว่างที่การเมืองของไทยกำลัง "แหกปะทุ", ผมก็ยังเครียดหนักขึ้นเรื่อยๆ จากภาพถ่ายจากการประท้วงที่นำเสนอโดยสื่อกระแสหลัก. เครียดหนักกว่าเดิม กว่าระดับความเครียดที่การแหกปะทุทางการเมือง ทำให้เครียดเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว. ผมรู้สึกอย่างแรงว่าสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงนั้น, รวมทั้งสาเหตุของมัน, ความที่ปรากฏผ่านภาพข่าว ถูกตัดทอนความจริงจนผิดเพี้ยน กระทั่งความซับซ้อนของสถานการณ์ กลายเป็นเรื่องที่อยู่ๆ ไร้มิติควรครุ่นคิด จนกลายเป็นสุนทรียภาพแบบจนตรอก ติดแหง็กอยู่กับการสื่อความหมายด้วยภาพคุ้นเคยอะไรสักอย่าง. โดยเฉพาะสื่อกระแสหลักได้มีส่วนผิด(และยังทำผิดซ้ำซ้อน) ที่รวมหัวกันคอยย้ำและแพร่ขยายแนวคิดแบ่งภพแบ่งข้างออกเป็นพวกเทพกับพวกมาร รวากับกำลังเล่าเรื่องจากศาสนปกรณัม.'

ผมสำรวจปรากฏการณ์หลังจลาจล ด้วยความรู้สึก แต่ก็ในขณะที่เดียวกัน ก็ใช้วิธีการเกือบๆ เป็นการสืบสวนทางนิติเวช. ภาพถ่ายเหล่านี้ถ่ายไว้ระหว่าง วันศุกร์ที่ 21 พฤษภาคม. ผมรู้สึกว่าช่างภาพข่าวหลายคน ที่บันทึกภาพเหตุการณ์นี้สำหรับสื่อต่างๆ มักรู้เท่าไม่ถึงการณ์ใช้วิธีการทางภาพอย่างมีอคติ ใช้ภาพโรแมนติกหรืออารมณ์ (romanticized) และบ่อยครั้งก็ใช้ภาษาภาพที่ใช้ซ้ำกันจนซ้ำ (cliches). ภาพเหล่านี้มักถูกเหมาให้เข้าใจว่าเอนเอียงไปเอาใจช่วยฝ่ายคนเสื้อแดง. ตัวอย่างง่ายๆ ก็คือ ภาพจำนวน นับไม่ถ้วนที่เราเห็นเจนตาเป็นภาพของทหารสวมหมวกกันแก๊สพิษกับเสื้อเกราะสีดำ (ซึ่งมักถ่ายเป็นภาพขาวดำ จัดองค์ประกอบอย่างสวยงาม) ชัดกันคนละขั้วกับภาพของบรรดาผู้ประท้วงฝ่ายเสื้อแดง ที่ต่อกรด้วยหมันงะตึกหลอบอยู่หลังแนวรั้วที่ก่อขึ้นจากยางรถยนต์. ฝ่ายหนึ่งถูก "ปกปิด" (masked), และโดยนัยย่อมกลายเป็น "อมนุษย์", และถูกสร้างภาพประหนึ่งเป็นอสูรร้าย อันกลายสภาพเป็นราวทัพหุ่นยนต์ฝ่ายผู้กุมอำนาจค้ำของ คาร์เทเดอร์,¹ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่ง(มักเป็นภาพสี) ถูกถ่ายทอดเป็น "เหยื่อ" ผู้หาญกล้าทั้งที่อ่อนแอกว่า — เปรียบได้เหมือนจิตรกรรม ที่เหล่าสหายร่วมอุดมการณ์ทำตัวเป็นคั้งหนุ่มน้อยเดวิด ผู้บังอาจต่อกรกับยักษ์รายโกไลแอธ. ความเป็นจริงเบื้องหลังวิกฤตครั้งนี้ ซับซ้อนกว่าภาพเหล่านี้มากมายนัก. ภาพส่วนใหญ่ที่เรามักเห็นคือสาธารณชนกลับทำให้รู้สึกแปลกแยกและห่างไกลคนละโลก. ภาพที่ภาพเหล่านี้ใช้ลักษณะเหมารวม(archetype)และภาพซ้ำซากรายวัน, ทำให้ผมแปลกแยก จนถึงกับรู้สึกราวกับถูกโดนผู้ส่งสารจากดาวดวงอื่น ตะโกนเร่งเร้ากรอกหู. สาระนั้นไม่ได้เจาะจงใส่ผมหรือเจาะจงใส่ใคร, หากแต่ส่งออกมาว่ากับว่าสื่อมวลชนต่างต้องการบอกตัวเอง(และบอกยืนยันการตีความกับฉันทามติระหว่างสื่อด้วยกันเอง) ว่าภาพไหนเป็นภาพ "มีค่าควร" แก่การนำเสนอต่อสาธารณะ. ผมรู้สึกราวกับโดนท่ากระสุนแห่งสาระจากโลกอื่นสาดใส่, เนื้อความจากอวกาศ, ที่เป็นเหมือนแผ่นกันสแกนซิลิโคนที่ใช้ "เลือก" ปิดบังความจริง² — ความนัย ซ่อนเร้นของสาระที่ส่งมานั้นยิ่งทำให้ผมอึดอัดยิ่งเสียเหมือนถูก "กระชับพื้นที่".³

ในภาพถ่ายของผมเอง ผมพยายามดึงภาพไปหามุมมองที่แตกต่าง ไปให้ไกลเกินการโต้แย้ง(debate), เกินเรื่องเล่า(narrative) และเกินบริบท(context) ที่มองปัญหาการเมืองโดยตีความแบบมักง่าย แบ่งขั้วแบ่งฝ่าย. ผมแค่พยายามทำตัวเป็นมนุษย์. ประการแรก, เราต้องตระหนักก่อนว่าผลผลิตของสื่อกระแสหลัก กำลังตัวเป็นเหมือนคั้งเป็นบริบทที่เราเองไม่เห็น, ทำตัวเป็นเรื่องเล่าที่เราไม่ได้ยิน หรือทำตัวเป็นฉากหลังเลื่อนราง เป็นเหมือนศิลาหนักอึ้ง อันจมคั้งลงสู่ก้นลึกแห่งสำนักของมวลชน. นี่เป็นบริบทที่เรารับรู้กันทั่วไปอยู่ในขณะนี้. ดังนั้นในฐานะช่างภาพ ผมไม่จำเป็นต้องเสนอประเด็นนี้ซ้ำซากอีกแล้ว. ใครๆ ก็ทำมาแล้ว ก่อนผม.

ประการที่สอง, แม้ว่าผมสำรวจสภาวะหลังจลาจล ด้วยความรู้สึก, แต่ก็ใช้วิธีการเกือบเหมือนกระบวนการทางนิติเวช. สิ่งที่ผมเห็นในหนึ่งวันนับเป็นหายนะของชาติ, มหันตภัยของเลือดที่ส่งผลให้คนตายอย่างน้อย 90 คน — ส่วนใหญ่เป็นประชาชนพลเรือน — และมีคนบาดเจ็บเกือบ 1,900 คน. กรุงเทพฯกลายเป็นมหานครร้างหลอน มีสภาพประหนึ่งซากศพไหม้เกรียมที่เพลิงยังระอุคั้งปรืออยู่ในใต้พุง. ทั้งความรู้สึก, ภาพที่เห็น, กลิ่นที่โชย, และเสียงที่อึดอัด ทำให้วันวาระนั้นในกรุงเทพเป็นคั้ง "วันสิ้นโลก".

สำหรับนิทรรศการนี้ ผมตั้งใจทำงานด้วยใจเป็นกลาง, ไม่ฝักฝ่ายเข้าข้างทางการเมืองใดๆ, แต่ในขณะที่เดียวกัน ผมก็เสนอมุมมองที่มาจากตัวเอง มาจากความรู้สึก และมาจากจุดยืนทางสุนทรียภาพ. ผมมองภาพเหล่านี้เป็นบันทึกส่วนตัวว่าด้วย ความเป็นจริงของประเทศนี้ หรือ บรรทัดฐานของประเทศนี้ ที่ถูกทิ้งทิ้งลงจนไม่เหลือชิ้นดี. ผลที่ได้เป็นเหมือนแผนภูมิของสังคมมีคสัญญ์ ที่ผมพบเห็นมากับตา. นี่คือสภาพจริงในยามที่สถานการณ์กำลัง "แหกปะทุ". ถ้าหากภาพถ่ายของผมส่งเสียงได้, มันคงเป็นเสียงหวีดกรีดคล้ายท่อน้ำแตก, เสียงหึ่งหึ่งของแมลงวันบินว่อน ร่อนรุมกระสอบใส่โครกใส่เศษซากอาหาร, เสียงลมพัดเศษพลาสติกที่โดนเผากระจุยหลอมกระจาย และเสียงจากป้ายรถเมล์ที่ถูกเพลิงผลาญ. กับเสียงหวอเตือนภัย, ทั้งจากที่ไกลและที่ใกล้, จากร้านค้าที่ถูกทะลวงเข้าปล้นและเผาจนวายวอด. พุดง่ายๆ ก็คือ ภาพถ่ายชุดนี้ คือ สิ่งที่ผมพบเห็น (และที่รู้สึก) ณ วันนั้น มันทำหน้าที่บันทึกผังเส้นทางเดินของผม ตามมรรคาร้างเงียบวังเวง ค้างสู่กลางใจกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2553.

ผมถูกแรงร้อนภายในเร้าเร่งให้ถ่ายภาพ-ถ่ายทอด เพราะนี่คือเมืองที่ผมอาศัยเป็น "บ้าน". เพราะหากไม่ทำ ผมคงรู้สึกแปลกแยก. ผมคิดว่า ทุกๆ คนต่างก็มีขั้วมีข้างทางการเมือง เอียงไปไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง, เพราะนี่เป็นธรรมชาติของคนเรา ไม่ว่าเราจะมีตัวหรือไม่. เราเป็นสัตว์สังคม, และโดยนัยยะของวิกฤติที่เกิดขึ้น เราก็คง "ด้าน" สังคมได้เหมือนกัน. เรามีปฏิกริยาสนองต่อสิ่งรอบๆ ตัวเรา และในขณะที่เดียวกันเราก็คือเป็นส่วนหนึ่งที่แยกไม่ขาดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา. และสิ่งแวดล้อมนั้นเอง, ทั้งภูมิทัศน์ของเรา, โลกทัศน์ของเรา, ล้วนก่อร่างสร้างขึ้นจากการที่คนเราเลือกฝึกเลือกฝายเลือกเชื่อเลือกซัง (political).⁶ และภูมิทัศน์รอบตัวเรา, ซึ่งในกรณีนี้หมายถึง บุริทัศน์ (city-scape), กลายเป็นภาพแหลกรานและแตกปริของวิกฤติที่ผ่านมาไปแล้ว, แต่หลังภาพนั้น ยังมีบางสิ่งหลบหลิบอยู่ใต้เปลือกปรี, บางสิ่งที่พร้อมจะแหกปะทุ ออกมาอีกได้ทุกเมื่อ.

เมื่อกองทัพเริ่มปฏิบัติการเลือก สลายการชุมนุม- ปฏิบัติการที่ทำให้ "คนเสื้อแดง" หลายร้อยคน ถูกยิง ถูกสังหาร กลางถนน โดยบรรดาพลแม่นปืน, ผมติดตามสถานการณ์ด้วยความร้อนใจและตกใจใกล้ชิดแตก. มุมมองที่ผมเคยมีต่อโลก หายวับกลับไปที่กลับมา ระหว่างสิ่งที่ผมเห็นและอ่านจากอินเทอร์เน็ต, กับสิ่งที่ผมเห็นจะๆ จริงๆ จากหลังคาของอพาร์ทเมนต์ที่เป็นบ้านของผม เมื่อ 19 พฤษภาคม, ในขณะที่จอคอมพิวเตอร์ของผมกำลังบอกจำนวนผู้เสียชีวิตล่าสุด, พอผมเดินออกไปที่ระเบียง ก็พลันเห็น แท่งควันทะมึนลอยทมึนพ่นเป็นสง่าอย่างเงิบเงิบ ยাত্রาไปทางตะวันออกของขอบฟ้ากรุงเทพฯ. ขณะนั้นเอง ที่ผมรู้ลงไปถึงใจว่า "บ้าน-เมือง" ของผมกำลังถูกเพลิงผลาญรพณ์ (เผาจริงๆ ไม่ใช่แค่เล่นคำ). ควันโขมงที่ว้านนั้นไม่ได้มาจากแนวรั้วยางกันเขตของผู้ประท้วง, แต่มาจากในใจกลางกรุงเทพฯ.

ในนิทรรศการ 'Rupture' ผมคัดเอา 4 มุมมอง ที่ผมเชื่อว่ามีลักษณะเฉพาะตน, ต่างจากทัศนะดาษดื่น และสำแดงสายตากว้างไกล, ไม่ใช่ถูกเลือกแค่ภาพเด่น หรือเพราะมุมมองคมกริบที่ตรวจสอบเหตุการณ์รอบด้าน, แต่งานเหล่านี้ถูกเลือกสำหรับนิทรรศการนี้ เพราะมัน เปล่งแสง เปล่งเสียง เปล่งความหมาย ต่างไปจากกระแสหลัก - ภาพเหล่านี้ครึ่งใจกว่า, ฉับไวกว่า, หมกมุ่นกว่า, สะเทือนใจกว่า, ถึงใจกว่า, สำรวจตรวลึกกว่า - ล้ำเกิน บรรดาภาพถ่ายที่เราเห็นจนเจนา.

วูล์ฟกัง เบลล์วินเคิล (Wolfgang Bellwinkel) ทำงานต่อเนื่องจากงานของเขาในชุด 'the metropolis' (มหานคร), เมืองในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง, ภาพซ้อนทับซ้อนบันป่วน ซึ่งล้วนนำเสนอตัวออกมาภายใต้คำโฆษณา - ซึ่งคำดังลงไปสู่แก่นกลางของความแปรเปลี่ยนฉับไว, การเสื่อมสลายเฉียบพลัน และความแปลกแยกของมนุษย์ในท่ามกลางผืนหวนอันตื่นใจยามหลับ และผืนร่ายยามตื่น. ในแง่นี้เขาสร้างบริบทของงานได้อย่างทรงพลัง และซับซ้อน เกินกว่าความเป็น "เพียงภาพถ่ายบันทึกประวัติศาสตร์". เมื่ออยู่ต่อหน้า ภาพถ่ายขนาดมหึมา 18 ชิ้น, เราย่อมหลงวนอยู่ท่ามกลางรายละเอียด, ทุกสิ่งล้วนคมชัด, ทุกองค์ประกอบยับย้อย ค้างยื้อแย่งชิงเด่น. หากเมื่อดอยห่างออกเพื่อทำความเข้าใจบริบทของมัน, เราจึงตระหนักว่า นี่คือการแห่แรงแตกปะทุ, ถึงแม้ไม่มีเพลิงไหม้ในภาพ, ภาพมหานครที่เขาถ่ายทอดไว้ ก็แหลกสลายไร้ชิ้นดี. นี่เป็นรูปธรรมของโลกาวินาศ ที่ไม่มีสิ่งใดในภาพสำคัญเหนือสิ่งอื่น. ทุกสิ่งล้วนเสมอกัน.

อันเยส เคอร์เบยส์ (Agnes Dherbys), ผู้บันทึกภาพวิกฤติการเมืองไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550, เสนอผลงานที่ไม่เพียงแค่สะท้อนความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบต่อ "เรื่องราว" (ในมิติของประวัติศาสตร์, ในมิติของสังคม-การเมือง และในมิติของการรายงานข่าว), แต่เธอเสนอชุดภาพถ่ายนี้ ที่สำแดงความฉับไว จนร้อนรน, ความดิ้นรนเลือกสาคและความริบเร่งไร้สติ. ภาพที่เธอนำเสนอไม่ได้เป็นเพียงบันทึกภาพที่มีนัยสำคัญทางประวัติศาสตร์ยิ่งยวด, แต่เมื่อพิจารณาติดตั้งแสดงภาพ(installation), เรายังพบตัวเองติดอยู่ในความบับเค้นอัดเอียดเขียนบ้า ตกอยู่ในวงล้อมแห่ง "เรื่องราว" ของมหาโกลาหลกักขฬะกระหายเลือด ที่เราลิ้นหวัง หนีอย่างไรก็ไม่พ้น.

ปียัท เทมทัต เลือกเรนไปจับภาพไปข้างๆ แล้วเจาะเน้นลงไปที่มีติหนึ่งของวิกฤตินี้, มิติที่อาศัยการเปรียบเปรยแรงๆ และอาศัยการสะท้อนสะท้อน - นั่นคือมิติที่เป็นตัวตนของเขาเอง. ด้วยภาพขาวดำที่ตัดกันฉับฉับ, เขาฉายภาพตราสินค้าที่กระสุนทะลวงกระชวย. Gucci, Prada, Dior, Celine ฯลฯ - เหล่าตราอักษรหรูเริดแห่งบริโภคนิยม - ยี่ห้อของวัตถุแห่งความไผ่ผืนอันแทบเอี่ยมไม่ถึง ไกลราวกับอยู่นอกโลก (สำหรับชนส่วนใหญ่ทั้งในเมืองไทยและที่อื่นใด). ในภาพของเขา ความผืนกระหายใคร่บริโภคและอลังการแห่งวัตถุเหล่านี้ ล้วนแหลกสลายมลายลง เหลือเพียงรูทวารอันถูกทะลวงโดยกระสุน กับเศษซากของความผืน. โลกาภิวัตน์ ในฐานะที่เป็นแรงขับเคลื่อนโลกร่วมสมัยและในฐานะที่เป็นความจริง ถึงกับพังทลายลงด้วยแค่ "เรื่องในครอบครัว". นี่เป็นสาระ ที่ทั้งตรง ทั้งแรง - สาระที่เน้นให้เราเห็นกันจะจะ ว่าความพินาศอยู่ซิดใกล้กับเปลือกฉาบฉวยแค่เส้นยาแดงผ่าแปด.

มานิต ศรีวานิชภูมิ, ผู้โด่งดังจากภาพถ่ายชุด pink man, ที่ส่วนใหญ่แทรกใส่อารมณ์ขันแค้นคั้น ใช้มีอยู่สองแบบ คือ เป็นงานชิ้นเล็ก ในสัดส่วนจัตุรัส ตัวภาพเป็นสีเชิงเดี่ยว (monochromatic) ที่ตั้งใจล้อเล่นกับฆาตกรรมการเมือง. มานิตเลือกถอยกลับไปในงาน และได้ถอยแค่ก้าวเดียว แต่เลือกถอยถอยหลังไปถึงสองก้าว. มานิตเลือกหันกลองไปบันทึกภาพฝูงชนชาวกรุงเทพฯ, เลือกถ่ายความพินาศของตึกเซ็นทรัลเวิร์ลด์, หนึ่งในบรรดาอภิมหาห้างสรรพสินค้าของกรุงเทพฯ, หลังจากที่ถูกเพลิงผลาญเพราะวิกฤติการณ์เสื้อแดง, ในวินาทีที่ซากของมันยังกลบเคลบด้วยควันโขมง. ผู้คนในภาพของมานิตต่างยืน, ล้วนแยกไร้สัมผัสกับคนอื่น, แยกหลงอยู่ในสเปซของแต่ละคน, ท่ามกลางแดดแผดเผา. ผู้คนต่างยืนนะจั่งจั่ง จมอยู่ในทะเลแสงเรืองร้อนราวแสงจากปรมาณูมหาประลัย. ทุกคนถือกล้อง หรือไม่กี่โทรศัพท์มือถือ, ต่างคนต่างล้วนลั่นชัตเตอร์ชิงกันเก็บภาพศูนย์การค้าที่ราบลงเหลือศูนย์. ต่างคนต่างออกท่าราวกับว่ากำลังจะลั้งจัน เพราะมีงานบันทึกถาวรลงจอต่อนหน้าต่อตา. นี่เป็นงานว่าด้วยวิกฤติการเมืองที่มีนัยยะซ้อนซับซ้อนทับกัน